

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy

helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Vasárnap.

Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
nyvkereskedésében Kec-
kémén.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árlengedés adatik.

A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítottatik.

Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskemén. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zeisel er-
hirdetési irodájában. (Post. Király-
úteza 60. sz.)

Előfizetési felhívás.

A negyedik évnegyed beállván, tiszte-
lettel kérjük eddigi előfizetőinket, hogy
megrendeléseiket ismételni, sőt azok mellé
saját körükben újabb megrendelőket is sze-
rezni sziveskedjenek; figyelmeztetjük egy-
szersmind a t. közönséget: hogy lapunk
további folyamára megrendeléseikről mielőbb
intézkedni méltóztassanak, nehogy a lap
szétküldésében fenakadás történjék.

Előfizetési díj: postán vidékre, vagy hely-
ben házhoz hordva:

Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.

Félévre . . . 3 " — "

Egészévre . . . 5 " — "

A hirdetések s nyilttéri közlemények
díja e lap mindenik számának homlokán ol-
vasható.

Mind az előfizetési, mind a hirdetési díjak
Gallia Fülöp alulirt kiadó könyvkeres-
kedésében fogadtatnak el.

Kecskemét, Október 5. 1872.

Gallia Fülöp, Dr. Dékány Ráfael,
kiadó. felelős szerkesztő.

Óvodánk helyzete.

Az 1872. évi január 2-án megnyitott
helybeli központi óvoda eddigelé 130 óvon-
czot fogadott be kebelébe, nevezetesen: 63
r. katolikust, 42 izraelitát, 20 reformátust,
3 evangélikust és 2 körögkeletit.

Ezek közül meghalt 3, eltávozott 27
olyan, a ki már betöltötte életkorának 6-ik
évet, melyen túl az óvodában tovább nem
maradhat, benmaradtak 100-an, kik jelen-
leg az óvoda rendes látogatóit képezik.

A becses látogatók nyilatkozataiból meg-
értém, miszerint számosan vannak a hely-
beli szülők és óvoda barátai közül, kik
szívesen vennék, ha a jelen ősön rendes
óvodai vizsgálatot tartanék. Ez reám nézve
igen megtisztelő jelenség, mert nekem is
alkalmat nyujtana eddigi működésem zsenge
gyümölcsét megismertetni a nagyérdemű
közönséggel, és tudom is, hogy minden
tömeges összegyűlés, mely bizonyos nemes
indokból történik, mindenkor valamely
közös érdekelttségnek és közös örömmek
nyilvánulásként tekinthető, s nekem is leg-
nagyobb örömet okozna, ha ilyenmű ked-
ves találkozásra adhatna alkalmat egyetlen
óvodánk.

Sajnálattal kell azonban bevallanom,
hogy még egyrésztől jelenlegi óvodahelyi-
ségünk szűkvolta miatt az ily tömeges
összejövetelekre épen nem alkalmas, más-
résztől az eddigi egyetlen dajka, a ki
felett rendelkezhetem, szintén nem képes
nekem a felügyeletés a különemű munkák

begyakorlása körül annyi segedelmet nyuj-
tani, mennyi szükséges lenne arra, hogy
a vizsgálat alkalmával, az általam óhajtott
sikert bemutathassam.

De hogy az óvodai paedagogia bece
a helybeli nagy közönség előtt is ismeretes
legyen, és hogy az óvodai vizsgálat is né-
mileg pótoltsék, arra kérem a tisztelt
szülőket és ügybarátokat, hogy az óvo-
dát becses látogatásukkal minél gyakrab-
ban szerencséltsék, s én minden ily
alkalommal egy kis vizsgálatot fogok ren-
dezni a napirenden levő tárgyakból, mi
által mind Pestalozzi önkifejtve szemlélhető,
mind Fröbl öszhangzó cselekvényes mód-
szere gyakorlatig lesz feltüntetve.

Főtörekvésem az intézet vezetésénél oda
irányul, hogy a gyermek elméje játékszerű
módban hozassék munkásságba, hogy
megadassék neki az erkölcsi irány ártatlan
kedélyének első nyilvánulásánál s megöriz-
tessék a gyermeked vidámság. — A moz-
gási rendgyakorlatok s társas-játékok által
a test edzése és ügyesítése eszközöltessék;
a tömeges együttlét által pedig szokják a
a gyermek a békés együttéléshez és elő-
készítettessék a leendő társas-életre, kölcsönös
szeretésre és becsülésre.

Szemelőtt tartom továbbá az alapne-
velők, kisedóvók és gyermek-kertészek
azon általános elfogadott elvét is, misze-
rint az alapnevelés hozassék öszhangzásba
a népoktatással, hogy így az óvodai neve-
lés a népnevelői eljárásnak kiegészítő része-
ként tekinthessék.

Ez az én legfőbb törekvésem is, s fe-
lette örvidenek és megtisztelve érezném
magamat, ha azon szakférfiak, kik a veze-
tésem alatt álló óvodát látogatják, itéletet
mondanának a felett, hogy mennyire voltam
szerencsés ezen közérdekű törekvésemnek
működése által kifejezést adni.

Az óvodáról lévén szó, nem tartom
időszerűtlennek felemlíteni, miszerint részt
vettem az alapnevelők országos egyletének
III. nagygyűlésében, melyet Pesten tartott
meg a magyar tudományos akademia Kis-
faludy termében, s hogy alkalmam volt
meggyőződést szerezhennem arról, miszerint
a buzgó ügybarátok vasszorgalommal dol-
goznak azon, hogy az alapnevelés ügye
állami ügyként karoltassék fel, s mint rend-
szeresített egész vitessék a törvényhozás
asztalára.

Szerdahelyi Adolf úr, a kisedóvókat képző-
intézet igazgatója, felhívást intézett a haza
összes óvó-nevelőihez, melyben lelkes sza-
vakkal hívja fel az egyesülésre az alapne-
velőket, gyermekkertésznőket és óvókat, s 15
pontban jelezzi azon tényezőket, melyektől az
óvónevelés ügyének emelése várható lenne, s

azt indítványozza, hogy az „óvó-nevelők or-
szágos egyletében“ egy zászló alatt csopor-
tosuljanak. A testvéresedési nagy gyűlést f.
évi szeptember hó 21. napjára délelőtti 10
órára tűzte ki, mely a példány-óvoda fog-
lalkozásainak, a képezde hallgatói által
módszeres bemutatásával kezdődött, mit
delutánni 3 órakor az előértekezlet követett
ugyanazon helyiségben. Az alakuló nagy-
gyűlés szeptember 22-én tartatott meg a
vármegyeház üléstermében, hol a napirend
értelmében az óvónöveldekre vonatkozó
törvényjavaslat is tárgyalatott, mely a nagy-
méltóságú közoktatási miniszteriumhoz in-
tézendő emlék-irat megállapítását képezé.

„Az alapnevelők országos egylete“, „az
óvó-nevelők országos egylete“, a Fröbl-féle
nőegylet egyhangúlag szükségesnek vallja
az egyesülést, s mi feszült érdekeltséggel
várjuk, milyen név alatt fogja magát a
nagy közönség előtt bemutatni.

Komjáthy György az ungvári óvoda
vezetője igen találóan mondá, hogy az
óvodákat Magyarországon terjesztő egye-
sületnek, mint anyaintézetnek, egy oly
gyermek születt, ki három nevet visel.

Mi lelkiünk mélyéből óhajtanók, hogy
e három nevet viselő gyermek, mint erő-
teljes nagykorú ismertesse meg magát, s
legyen az anya-intézetnek jobb keze, az
új nemzedéknek szíve, s az óvó-nénikéknek,
mint híj pályatársakhoz illik, vivják ki
azt az egyenjogúságot, mit a pragmatica
sanctió által a magyar nemzet már megadott
a nőknek, s mit mi kérünk a hona yáktól
1872. évben.

Nem mulaszthatom el ezúttal legbensőbb
hálás köszönetemet nyilvánítani a kecske-
méti tekiutetes kozsége tanács iránt azon
kegyes intézkedéseért, melynélfogva nekem
a gyűlés tartamára 3 forint napi-díjat és
az útiköltséget utalványozni kegyeskedett.

Erdélyi Erzsébet.

Közsegi iskolánk ügye.

Ha figyelemmel kísérjük az eseményeket,
melyek a hitfelekezetek által eddig fenntartott
elemi iskoláknak közsegiékké vagy felekezet nél-
küliekké való átalakítása körül történnek, azt
tapasztaljuk, miszerint ezen ügy jelenleg néhány
hónappal távolabb áll bevégeztetésétől, mint állott
ezelőtt három vagy négy hónappal s attól lehet
tartani, hogy ha a képviselőtestület ez ügyet
nyakrafőre keresztül zaklatja, a helyett, hogy a
közsegi iskolák által elérni óhajtott czélt megkö-
zelítene, azaz a felekezetiességből származó felté-
kenységet megszüntetné és a valódi testvérieséget
meghonosítaná, oly nemű surlódásokat és bonyo-
dalmakat fog előidézni, melyeknek sem követke-
ményeit, sem határait előre belátni képesek nem
vagyunk s a melyek által talán örökidőre szám-
üzve lenne azon szép egyetértés, mely a kecske-
méti katolikus és protestans polgárok között lé-
tezett mindaddig, mig néhány politikai pártérdek
előmozdításának színe alatt be nem csempészte hit-
sorsosai közé a katolikus felekezet jogainak,
melyeket azok velők barátságából megosztott irigy-

lését és azon vágyat, hogy a joggal megajándékozó nagy felekezettel meg kell fosztani minden jogaitól, melyet magának fentartott. Ugy látszik F. P. és P. G. urak minden szabadelvű szintjatszású mellett is nagyon megkedvelték a Bach-korbeli jogeljátszás eszméit, s most úgy okoskodnak, hogy ha katolikus atyáinkat egyenlően megosztották velünk nagy kisebbséggel jogait, vegyük el tőlük azt is a mit megtartottak, azaz adják szállást stb.

Mi kecskemétiiek sokkal jobban ismerjük a két hitfelekezettel egész az utolsó időkig táplált barátságos érzelmeit, hogysem föl nem ismernők madarainkat, kiknek machinatioja következtében annyira megszeledett már a képviselőtestület többségének egy része, hogy csakugyan elhiszi, miszerint képes kivinni, hogy a 30,000 katolikusan a 11,000 protestáns uralkodjék és annak jogait lábba tiporhassa.

Ha ezen jó urakat az ember megkérdezi, hogy mi jogosította fel őket ezen eselszövényes machinatiokra, azt szokják felelni: „jah! mit tehetünk mi róla, ha az értelmiség és vagyonság a mi részünkön van“ s minthogy ezen üres frázis által sok olyan katolikus embert elnémitanak, a ki a dolog lényegét nem igen keresi, hanem túlbizsékénységénél fogva vagy hallgat, vagy talán még maga is terjeszti a hamis állítást, mint valót; kötelességünknek ismerjük e tekintetben felvilágosítással szolgálni a nagy közönségnek, hogy ezen hamis próféták állításait megismerjék és megítélhessék. Általánosan ismert tény az, hogy a reformátusoknál, már az elemi iskolák tanulói magukkal hordják a zsoltáros könyvet, mely jóval testesebb mint bármely tankönyv, mit az elemi osztályokban használni szoktunk, s minthogy ezen könyvekkel a piacon mennek keresztül a ref. iskolás gyermekek, a r. kath. kofák nem ismervén a könyvet, azt hiszik, hogy ebből valami magas tudományt merítenek a 6—7 éves gyermekek, s egymásnak mondogatják, hogy mily szép dolog az ezeknél a protestánsoknál, hogy 6—7 éves gyermek már akkora könyvből tanul, a mekkorából a katolikus 12 éves korában sem tanul. Innen keletkezett a köznép azon téves hiedelme, mintha a ref. fél értelmesebb volna a katolikusnál s ezen balhiedelmet néhány protestáns baloldali kortesvezér készpénzzel szórja a gondolkozni nem szeretők közé, sőt némelykor nadrágos emberek előtt is megpróbálják a frázis értékesítését, bizván abban, hogy az, ha nem hiszi is, talán nem fogja megecsáfoni a semmit nem jelentő humbugot, s ez alkalommal meg hallhatja olyan ember is, a ki elég balga lesz annak hitelt adni. Vagy talán az általok kiosztott értségi bizonyítványoknak tulajdonítanak oly nagy becsűt, és oly nagy intelligenciatízót, hogy mindenkit rögtön intelligensé varázsol?

Ez tisztán izlés dolga, vannak emberek, kik előtt az olcsó tárgynak bármily czélszerű, tartós és finom legyen is, semmi értéke nincs, mert olcsó; mi egészen másként gondolkozunk; mi még hasonló minőség mellett mindig az olcsónak adjuk az elsőséget, s attól tartunk, hogy ha komoly számítás alá vennék az értelmiségi statisztikát, úgy járnának vele mint 59-ben azon ref. körrel, melytől valahányszor a 48-dik honvédek szóba kerültek, mindig azt kellett szégyen-pirulva hallanunk, hogy „ha most kellenének honvédek, most Kecskemétről sokkal több kerülne ki, mert most a katolikus atyafiak sem bujkálnának el mint

akkor“; végre megsokalván a pirulást, a tény valódi állásának felderítése végett főjegyzői hivatalhoz fordultunk, hol a legnagyobb készséggel előnkbe adtattak mindazon eredeti névsorok, melyekben a Kecskemétről kikerült honvédek nevei jegyezték, s melyekből bámulva győződünk meg az ellenkezőről, hogy t. i. protestáns honvédek száma az összes számnak nemcsak $\frac{1}{3}$ -dát nem tette, mint a népesség számaránya szerint várható lett volna, hanem alig érte el a 10—11 $\frac{1}{10}$ -ot. Ez ugyan nem iskolai ügy, de nagyon csattanósan jellemzi azon urakat, kik szeretik a katolikusokat csupa üres frázisokkal letorkolni s a protestánsokat akarataik ellenére is előtérbe tolni. Akarataik ellenére igenis, mert meggyőződésből tudjuk, miszerint a helybeli értelmes protestáns polgártársak között egy sem találkozik, a ki magát annyira felmagasztalni és a katolikus nagy többséget, épen igazán rabszolgájának tekinteni és törpíteni törekednék, mint a néhány primipillus úr erőszakkal óhajtaná. Hasonló módon be lehet bizonyítani azt is, miszerint a katolikusok az összes adónak két, a protestánsok egyharmadát fizetik, a haderő kiállításánál a véradóhoz s a közmunkához kétharmad résszel járulnak és így őket a jogelvezetnek is kétharmada illeti mindenütt.

Ezen kérdéseknek egyike sem került volna most szőnyegre, ha a képviselő testület jelenlegi többsége, az iskolaszék megválasztásánál, harmadizben is be nem bizonyította volna, miszerint ő a politikai pártérületét csak eszközül használja a katolikus érdekek háttérbe szorítására, s ha még most sem nyílik fel a szemé a baloldali katolikus polgároknak, s ha még most sem látják be, hogy ők csak vak eszközök a protestáns többség kivására, akkor bennök sem önbecsülés, sem gondolkodó tehetség nincs.

A negyedik kézzel fogható bizonyítéka a katolikus felekezet elleni üzelmeknek azon tény, hogy a katolika egyház kérelme, hogy az iskolaszék tagjai 6 vagy 7 katolikussal szaporíttassanak, a képviselők többsége által egyszerűen elvetetett, holott a kérelem méltányosságát minden józanul gondolkodó protestáns polgár belátta.

Csuda-e hát, ha a r. k. nagy felekezet végre magához tér s hosszas szunnyadozásából felocsúdván, irtózik ilyen körülmények között belépni a közös-iskolába, mely bár mily üdvös hatású legyen is ott, hol a polgárság egymás irányában a méltányosságot becsüli; nálunk a baloldal üzelmei folytán csak idegenkedést és olyan felekezeti surlódást szülhet, melytől városunk emberi emlékezetet meghaladó idők óta ment volt.

Mi katolikusok ezen körülmények között sem fogadhatjuk el az iskolák közösségét mindaddig, míg csak jogos követeléseink kielégítve nem lesznek, és pedig úgy, hogy abban mindenik fél megnyugvását lelje, mert az által, ha most belépünk a közös-iskolákba, csak azért, hogy egy év múlva ismét kilépjünk, oly zavarteljes évet idéznénk elő, melynek sebeit talán éveken át sem volnánk képesek beheggeszteni.

Egyébiránt is miben különböznének a most közössé rögtönzött iskolák az eddigi felekezetiéktől? semmiben és pedig egy hajszálig semmiben, mert megmaradnának az eddigi tanítók, megmaradna az eddigi tanterv és minden iskolai helyiség, a nélkül, hogy csak egygyel is szaporíttatnák, mire való volna tehát az a rettenetes sietés az iskolák közösítésére, ha általa tanügyünkön úgy sem lesz semmi lendítve. A község anyagi hely-

zete a rögtöni beruházásokat elviselni nem képes, a tanügy pedig az által, ha az intézetek pusztá nevért változtatjuk meg, nem javul.

Tartsuk meg tehát felekezeti iskoláinkat mindaddig, míg jobb körülmények közé jutunk és méltányosabb bánásmódban részesítettünk. A most uralkodó képviselő többség azzal fenyeget és ijesztget bennünket, hogy elvonja tőlünk a 6000 forint segélyt, de ez csak olyan mumus, melylyel a gyermekeket szokták ijesztgetni, ha sirnak, vagy rosszközlöknek. Azon 6000 frt. a r. k. felekezetnek elidegeníthetlen vagyona, mint azt az adományozó levél határozottan kimondja, az a közönségnek csak kezelés végett van letéteményezve, mert azon tőkével, melynek ez kamatja, az egyházközség 1864-ben határozottan megkínáltatott, hogy vegye át és kezelje maga; de az egyházközség a kezelést a városi hatóságra ruházta, mint olyan hatóságra, melynek több módja és eszköze van a kamatok behajtására. Igaz, hogy a többség erővel letartóztatja rövid időre ezen összeget; de azt egyszerű beperelés útján ki is adja ismét, mert az nem községi vagyon, hanem népnevelési alapítvány, melyet az iskoláit fentartani óhajtó felekezettől elvenni nem lehet.

Mireánk katolikusokra méltányos eljárásnak csak az nevezhető, mely szerint az iskolaszéknek felekezetünk számarányában és azon egyének által leszünk képviselve, a kikben nekünk legtöbb bizodalunk van, s a kiktől határozottan tudjuk, hogy gyermekeinkről úgy fognak gondoskodni, hogy azok az elemi tudományokban lehető legjobb oktattassanak és egyszersmind vallásos érzelmeik is gyarapíttassék; továbbá, hogy a katolikus tanítók száma mindenkor egyenes arányban álljon a katolika felekezet számával; mert a többi hitközségek még akkor is előnyvel fognak felettünk állni, annyiban, hogy ők maguknak kikötik, miszerint a vallás tanítását is a közönségtől fizetett tanítók végezzék, nálunk ez nem történhetvén, még mindig tetemes költség marad rajtunk, melyet az egyház jövedelméből kell fedeznünk. Azért nekünk mindezekre figyelemmel kell lennünk akkor, midőn arról van szó, hogy minden tanítási célra szánt vagyónkat átadjuk, de a tehernek egy tetemes részét megtartsuk.

S minthogy ezen körülmények még mind érett megfontolást igényelnek, melyekre idő kívánatik, ne arról gondoskodjunk, hogy miként szökjünk meg iskoláinktól, hanem arról, hogy miféle javítás vagy átalakítás lenne a legszükségesebb és azon segítségünk legelőször, így például végképen czéltévesztett rendezkedés volt az, hogy az elemi iskolák 3. és 4. osztályai egyszersmind 5. és 6. osztályok is. Ezek a tantárgyhalmaz miatt, eddig is inkább hátráltatták az előmenetelt, mint segítették, az ily nemű szurrogatum megjárja olyan kis községeknél, hol semminemű felsőbb intézet nincs, melybe a növendékek átmehtnének, de nálunk, hol két főgymnázium és egy reáltanoda van, melyekhez az idén még a gazdasági intézet egybekapcsolt gólgári-iskola is megnyitattik, épen semmi értelemmel nem bír; mert a gyermek, a ki csak hanyagsága miatt kénytelen az ötödik és hatodik osztályban vesztegelni, ott már nemcsak maga nem tanul, hanem a többi is hátráltatja a tanulását és csak a tanítót kinozza renyhességével, ennél sokkal helyesebben teszünk, ha az úgy nevezett 5. és 6. osztályt egyszerűen megszüntetjük s e helyett inkább arról gondoskodunk, hogy párhuzamos két harmadik és két negyedik osztályunk

TÁRCZA.

TERÉZ.

(Regény.)

Francziából fordította:

Földváry Mari.

(Folytatás.)

XVIII.

A tengeren.

Teréz érezte teljes szerencsétlenségét. E bizonyosság gyorsan felemészté még megmaradt erejét is; — sirni kezdett.

Ekkor Folllette különös, inkább heves, mint rossz természete kitűnt. Sirni látván azt, kit telke mélyéből gyűlölni gondolt, ki mindig oly jó volt hozzá, kit ezeken felül János imádott, a különös természetű leány nem tudta elfolytani könyeit. Jó ösztöne akarata ellen győzött.

— Oh sirjon kisasszony, — kiáltott fel térdreomolva úrnője ágya előtt, — sirjon és engedjen engem is sirni önrel. Boecsásson meg, feledje rosszágomat, én önt nagyon szeretem. Kell szeretnem, hisz János úr önt úgy imádja!

Teréz vissza akarta vonni kezét, mely az ágyból lefüggött, s melyet Folette magában tartván, könyeivel áztatott.

— Oh ne taszítson el — folytatta a leány — engedjen önrel sirni... Szegény János úr!... Hallgatni fogok kisasszony, megörzöm titkát, hisz eddig is megöriztem. Aztán ön bátyja úgy is vagy megöli a parancsnokot, vagy ez nőül veszi önt.

Folllette visszaesett örültségébe. Összefüggés nélkül beszélt, egyedül a veszélyre gondolva, mely ifjú úrát fenyegette. Ezen oly valódi, oly mély, oly gyermetes fájdalom Terézt meghatotta, s egy percze feledte saját szenvedéseit.

A két leányka hosszan sirt együtt, számlálva a lassan múltó órákat, remegve a legesekélyebb neszre, mely az éj esőndjét zavarta. Így egymásra hajolva maradtak hajnalig, nem is kísértvén meg egymás vigasztalását, egyforma nyugtalansággal várták Jánost, de ez nem jött.

Mint János óhajtott a N.-ből gyorsan és titokban utaztak a tenger felé. Még Vilmos is, szokott pajkossága daczára, esőndesen maradt.

Midőn a kocsiban helyet foglalt, észrevette a parancsnok, hogy János pisztolyok és kardokkal ellátta magát, a mi még inkább növelte a szomorú zavart, melyben Gontran hasztalan vergődött.

— Karddal — gondolá magában, míg a csendet egyedül a kerekék zörgése zavarta meg; — karddal biztos vagyok, hogy kifárasztom Jánost, mielőtt a harez szomorú végtelg menne... De pisztolylyal?... ki felelhet egy golyóról? ki merné állítani, hogy az nem fog ölni, s ő nem öletik meg?...

Mindegy!... Mig tölem függ, János vére nem fog folyni.

Észrevéve a gyorsaságot, melylyel Vilmos utazásuk borzasztó czéljához vitte.

— Ha — gondolta — ez ember fel tudná a kocsit dönteni, s nekem vagy Jánosnak karja törnék.

De N.-ből az Aignes-Mortes-ig vezető út igen jó. A hold világított az égen, a dél ama fényesen ragyogó holdja, mely a tárgyakat mint nappal látni enged; a kocsis erős volt, a lovak jó ügetők, s baj nélkül megérkeztek az ódon és különös kinézésű Saint Louisig.

Aignes Mortes-et megkerülve, Vilmos lovait a tenger partja felé irányozta, mely egy kis mért földre volt innen.

A déli részek minden városában, melyek a tengerhez közel épültek, N. Beziers és Arles-be a halászatot szeretik. A szegényebbek, kik csupán halászatból élnek, hónapokat töltenek a partokon.

A vagyonosabbak, mint János, kunyhót építtetnek magoknak, van halász-sajkájok, sajkásuk; egy neme a mulatótársnak, ki, ura távollétében őrszi a kunyhót és sajkát, s él az utóbbi kegyéből, a kunyhóban pedig maga és családja menhelyet talál.

János csolnakosa nőtlen volt. Ezen felül az Nlaszthonba küldött sereghez behivatott s ámbár a háború már végetért, még nem tért vissza a hadseregtől.

Az érkezők a kunyhót üresen találták Hallgatva, János és Vilmos a lovakat kifogták, bevezet-

legyen, melyekben nagyobb számú növendékek készíthetnek elő a felsőbb osztályok számára, a nélkül, hogy a tanító kénytelen lenne a túlnyomó oszta-lyal vesződvé, félkészültséggel bocsátani ki növendékeit. Ha erről kellőleg gondoskodunk, akkor mindent megtettünk, mit egyelőre tenni lehetett; a közös iskolákra csak akkor gondoljunk, ha annyira megérünk politikailag, hogy egymás tekintélyét nem rontani, hanem emelni és egymás jogait nem tiporni, hanem becsülni törekedünk.

Isten velünk!

Gazdászati tárlat.

Ha az 1872-ik gazdászati tárlat, mely Nagy-Kőrös városában tartatott, nem volt is oly gazdag és oly változatos a kiállított tárgyak mennyiségére nézve, mint az 1871-iki, mely Kecskeméten tartatott meg, minthogy a juhok, sertések és némely más háziállatok nagyon kis mértékben voltak képviselve, de a tárlati hely kellemes fekvése, a csinos berendezés, a mellette fekvő gyönyörű kert és az állami ménék szomszédsága, melyeknek kényelmes szemlélése sok élvezetet nyújtott a gazdaszat barátainak, bőségesen pótolta azon csekély hiányokat, melyeket a kiállítási tárgyakban tapasztalt a nagy számmal összegyűlt gazdaközönség.

A vasútnál történt fogadtatás pedig, melyben Nagy-Kőrös mivelt közönsége a vidékről érkező vendégeket részesítette és az őszinte magyar barátság, sokkal felülmúlta a vendégek várakozását, mert fényesebb fogatok kínáltattak a legnagyobb előzetesekkel minden megérkező vendégnek. És így nem csudálkozhatunk, ha kőrösi üggyársaink itt-ott keserűbben is panaszkodtak a barátságtalan vagy hideg fogadtatás ellen, melyben ők részesültek nálunk a legközelebbi országos iparműkiállítás alkalmával, s ámbár elismerjük panaszaik méltó voltát, annyit mégis helyén látjuk meniségünkre felhozhatni, miszerint a figyelmetlenség korántsem szántszándékosan történt, hanem inkább a nem remélt nagy számú vendégek megérkezéséből származott zavar miatt, és biztosítjuk nagy-kőrösi üggyársainkat, hogy a legközelebbi alkalommal iparkodni fogunk helyreütni mulasztásunkat.

A tárlat fényes sikerüléseért első sorban Farkas Elek páratlan buzgalmit és szakavatottságát kell hálás dicsérettel felemlitenünk, kinek méltó társaként láttuk mindenben segédkezni az ernyedetlen szorgalmú Dajka Sándor üggyársunkat. A nagy-kőrösi lelkes hölgyek sem csekélyebb tevékenységet fejtettek ki a tárlat fényének emelésében, mert ezek kiváló csinosággal és finom ízléssel díszített sátorukban, illetőleg bazárjukban nem csak nyájas barátsággal és magyar barátsággal fogadták a belépő vendégeket, hanem a legvalogatottabb üdítő eledellekkel és italokkal is ellátták.

Vasárnap este jól sikerült tűzijátékkal mulattatták a nagyszámú vendég-koszorút, mely alkalommal nem egy élvezetes meglepetésben részesült a nézők serege, s melynek végezte után annál kedélyesebben folyt a barátságos társalgás.

A belélti díjakból bejött összeg daczára a nagyon is mérsékelt díjat (20 kr. egyenként) jóval felülmúlta a 600 forintot, valamint a hölgyek bazárja is 500 forintot fölül jövedelmezett e nemes intézménynek, abban azonban, hogy a kiállítási költségek aránylag mérsékeltébb pénzösszegét vették igénybe az egyletnek, mint az a kiállítás fénye

után ítélve várható lett volna, legnagyobb érdeme Ehrenberg őrnagy úrnak van, ki a legterhesebb és legkölségesebb munkákat saját emberei által végeztette és így az egyletet tetemes kiadástól kímélte meg, éljen a nemes keblü harezfi! ki katonai teendői végzése közt sem feledi, hogy ő első sorban polgár.

Maga Nagy-Kőrös városi hatósága nem nagy ügyzeretetet tanúsított a kiállítás körül, mert a költségek fedezésére megszavazott 300 forinton kívül semminemű segélyt sem nyújtott, sőt még az örökül használandó rendőrök kiküldésével is annyira szűk markú volt, hogy az egylet ezek helyett is kénytelen volt legnagyobb részben fizetése embereket használni.

A kecskeméti bizottmányi tagok közül ott láttuk buzgólni Kovács József, Szeles Kálmán és Csillag Antal urakat, kik a bírálati bizottság munkálataiban is tevékeny részt vettek. — A díjak kiosztásáról még csak jövő számunkban tehetünk tüzetes jelentést, egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy kecskeméti gazda-közönségünk tekintélyes részét magával hozta az állami díjaknak.

Izraeliták vizsgálatai.

Ha igaz, hogy Kecskemét város t. közönsége meleg részvétellel viseltetik a tanügy iránt, ha elég szabadelvű örvideni a haladásnak, bármi felekezeti köpenye alatt törjön is az magának utat, akkor az önnegeledettség bizonyos nemével teszek örvidetes jelentést a helybeli izr. iskolának mult hó 25., 26. és 27-én történt vizsgálatairól, illetőleg a vizsgálatok alkalmával ez iskoláról szerzett tapasztalataimról.

Messzire vezetne, ha az egyes vizsgálatokról részletesen akarnék szólni, sőt helyszüke miatt ezt nem is tehetném, hanem elégségesnek tartom az összes iskoláról kifejezni azon nézetemet, hogy ritkán található ilyenmű iskola, melyet nemzeti szellem és egészséges irány annyira jellemezne, mint épen ezt. — Főczélja, melyet maga elé tűzött, nem csupán vallási hiveket és felekezeti harcso-akat, de első sorban embereket és hasznos polgárokat nevelni a hazának és érvényesíteni a mondatot; „Non scholae sed vitae discimus.“

A gyermekek egyes tantárgyakban meglepő előmenetelt tanúsítottak és feleleteikből kitűnt, hogy az elmondottakat átérteni, valamint a megtanult szabályokat alkalmazni is tudják; az adott kérdésekre nem csupán gépiesen beszajkózott feleleteket adtak, — hanem aránylagosan gazdag fogalomkörükhöz képest — gyakorlatilag meg is tudták magyarázni. A tanító urakat rögzös pályájukon vigasztalhatja a körülmény, hogy fáradozásaik, mint látszik, nem veszték kárba, hogy üdvös tanításaik fogékony keblekre találtak. A szülők pedig örvidmel mondhatják, hogy áldozataikat nem hozták hiába gyermekeik számára, a tanbizottság is megeledetten tekinthet a felügyelete alatt álló iskola virágzására.

Ily körülmények között restellem bár, de az igazság érdekében mégis meg kell ronom egy meghatározott tanterv hiányát, mi a teljes sikert nagy mérvben akadályozza, mert csak határozott tanterv hiányának tulajdoníthatom azt, hogy az egyik tárgy a másikkal rovasára lett csigázva.

Most pedig az igen t. tanbizottságot bátorodom egy hibás szokásra figyelmeztetni. — Ha szerencsém volna az illető urakat közelebről ismerni, mindenesetre inkább élő szóval mondtam volna

el nekik nézetemet, annak hiányában azonban e lapok hasábjain vagyok kénytelen nézetemnek kifejezést adni, hol minden jószándékú vélemény kész helyet talál. Nem helyeselhetem ugyanis azon szokást, hogy vizsgálat alkalmával a tanbizottsági urak examinálnak oly formán, mintha az illető osztály tanítója, ki a gyermekeket egész éven át vezet, jelen sem volna. Nem helyeselhetem pedig azért, mert míg egyrészt a gyermek a több oldalról egyszerre hozzáintézett kérdésekre felel nem tudva, zavarba jő, holott a tanítónak a gyermek felfogásához és ismert gondolkodásmódjához alkalmazott kérdéseire könnyebben felelhetne, másrészt pedig a tanítónak ilyenén ignorálása nem szolgál a tanító tekintélyének emelésére növendékei előtt, minek káros befolyását értelmezni nem kell.

Végül kérem úgy a tanbizottsági, mint a tanító urakat, hogy jóakarátú felszólalásomat ne vegyék rossz néven, mert én ezt ugyancsak az iskola érdekében teszem és meg vagyok győződve, hogy ha az érintett házágok kiegyenlítettnek a helybeli izr. iskola egyike lesz hazánk legkitűnőbb népiskoláinak.

Blumenfeld Ignác,
reál-tanár.

Helybeli újdonságok.

* **Városunk főterén** az egyház által emelt épület teljesen elkészülvén, a bolthelyiségekbe már be is rakodtak a kereskedők, s mondhatni, hogy úgy az épület, mint a csinos bolti kirakatok csak díszére válnak városunknak. A kereskedők egymásra hirdetik új helyiségükbe költözködésüket s ajánlják divat-árúikat a közönség figyelmébe. Egy hirdetés előttünk is fekszik, a Spiller László-féle cégé, mely nagy választékban és jutányos áron igéri áruit, — s ez rendén is van, hanem van egy része e hirdetésnek, melyet iparosaink jó hírnevének érdekében nem hagyhatunk szó nélkül, s ez az, hogy a nevezett cég „intézkedett, miszerint az öltönyök elkészítése körül régóta (?) érezhető hiány is lehetőleg pótolassék“. Nem tudjuk, hogyan érti magát ama cég, de azt mondhatjuk, hogy ha szószerint értelmezzük e kitélt a hirdetés többi részével együtt, amint értelmezni kell, a nevezett cég kapzsisága nagyon is kilátszik belőle. Hát nincsenek-e nekünk jóhírű iparosaink, kik mind gyorsaság, mind jó készítés tekintetében bármely nagyobb város iparosaival is képesek versenyezni? Az évek hosszú tapasztalata mindenesetre amellet bizonyít, hogy igenis vannak, kik méltók a közönség pártfogására, és hogy csakugyan méltók, nemcsak az bizonyítja, hogy városunk igényeit kielégíteni képesek, hanem még a szomszéd és távolabbi városok is fölkeresik őket megrendeléseikkel. A tények ily képeni állásával szemben meg kell ronnunk a Spiller László-féle cégéet ama kihívó és visszatetsző hirdetés kibocsátásáért, melyet jóhírű iparosaink érdekének megóvása szempontjából csak a kellő értékére szállítunk le, midőn szemben a hirdetésnyel szabó-iparosaink további pártolására hívjuk föl a közönség és vidék figyelmét. Szolgáljon e közleményünk buzdításul derék iparosainknak, kik közül a legközelebbi országos iparműkiállítás is szépen kitüntettek többet, — és egyúttal szolgáljon figyelmeztetésül a többi kereskedő uraknak is, hogy oly kapzsi és mások törekvéseit lealázní czélzó hirdetés kibocsátásától mindenkor öriz-

ték, s a kocsit egy kis kerített helybe tolták. Azután a kis kikötőbe mentek a csolnakot keresni, s vizre bocsátva azt; a fegyvereket s egy üveg szíverősítőt, mi a marquis parancsából hozatott, belerakták.

Ezeket elvégezve, a két ifjú felhívta az utitársakat, hogy lépjenek a csolnakba. Vilmos kieresztett egy vitorlát; János a kormányhoz ült.

A part felől hűvös szél lengett, mely gyorsan hajtá őket. A csolnak csakhamar a tengerszínén volt.

Réggel három óra lehetett.

János Vilmost maga mellé hívá. A marquis jól beburkolva, kezét egy csomó kötélre támasztotta s nyugodni látszott. A két ifjú csendesen beszélni kezdett.

De Rigál nem aludt. Ő hallotta vagy hallgatta inkább az ifjakat, kiknek egyes szavai elhatottak hozzá, szavak, melyek a szegény atya szívet kínozták: János az egész családöt, — melyet annyira szeretett s melytől talán örökre meg kell válnia, — Vilmos gondjaira bizá.

— Ha meghalok, — mondá a művész barátjának — gondold meg Vilmos, te leszesz fiók, Teréz egyetlen bátyja. Oh épen neki — tevé hozzá ijedelmesen — épen neki lesz szüksége védelemre, örökös barátságodra.

— Itt leszek János! — válaszolt Vilmos, barátja kezét megszorítva.

— Igen, számolok reád. Meg kell neki mondanod, hogy erre kértelek halálom előtt, hogy esdem:

bizzék úgy Vilmos testvéreben, mint bizott Jánosban.

— De János — szóla Vilmos s mosolyra erőttette magát — az ember azt gondolhatná: végórád ütött...

— Vilmos — folytató a művész — esküdjél nekem, esküdjél testvérednek, hogy pótolni fogod őt, hogy segíteni, védeni fogod Terézt, mint nővéredet.

— Esküszöm testvér! — szólt Vilmos, kezét az ifjú kezébe téve. — De még egyszer kérdem, ki mondja neked, hogy nem térsz vissza velünk? Tehát meghalni jöttél?

— Én! — kiáltott János akarátlanul magasabb hangon, — én ölni jövök, és látni fogod, hogy e részben erősen elhatározott vagyok. De nem lehet tudni a történéndöket; a parancsnok ügyes és bátor s bár az igazság egészen részemen van, bár köztünk isten az igaz bíró, ki tudja végzését?...
A parancsnok hallotta e feleletét Jánosnak, s megkövült.

Egy perczig arra a gondolatra jött: nem védi magát, önkényt áll Teréz boszulója csapásai elé. — De a leány képe, kit mindennek daczára szeretett, merült fel lelkében s a szerelem erősen égett szívében s az élethez új hévvel ragaszkodott.

— Most — gondolta — lehetlen hátrálni és nem védeni magát; de hehány sikeretlen vágás után, János fülébe sügött — egyszerű szó: igen, ha nem tesz is oly jó barátokká, mint eddig, legalább megment a gyilkosságtól.

E határozat kissé megnyugtatta Gontránt s viszaadta egész hideg vérét.

A csolnak haladt. Több mint három óra óta egyenesen úszott és János a láthatárt kémelve, gondolta, hogy nem lehetnek távol útjuk céljától. Egy perczig a kormányos tájékozni látszott magát, szemlélve a halványuló csillagokat, nézve a növekvő fényt, mely keletről látszott, aztán Vilmoshoz szólt: — A Rocának itt kell lenni; nem hallod a hullámok mint ütődnek a sziklához?

A szél érezhetőleg meghűvösödött, a hullámok mindinkább magasodtak.

Vilmos a vitorlához lépett, s le akarta vonni.

— Valóban itt a Rocca — mondá barátjának — s jó hogy megérkezünk, mert az idő változni látszik. Kissé jobbra egy hullámtorlaszt látok, mely bizonyosan a sziklán tört meg.

János úgy tett, mint mondá, s negyedóra múlva a négy férfi kiszált, egy kis széltől védett helyen — az egyetlen helyen, hol a szikla megközelíthető volt. A csolnak lehetőleg megerősített egy kiálló köhöz.

A tenger mindinkább nyugtalanabb lett. Minden ama rövid, de iszonyú viharra mutatott, mely a délen oly gyakori.

De a szívében dúló vihar nem engedte Jánost figyelni arra, mely az égen készült s rájuk zúduló volt.

(Folytatása következik.)

kedjenek; mert a himes pokrócz alól ugyis kilát-
szanak a lólabák.

— **Kérelem.** Kiskun-Félegyházán okt 20-án tartandó honvéd-zászlószentelés alkalmával általam rendezendő tánczvizgalomra a meghívók már szétküldtetek, minélfogva kérem a t. hazai közön-
séget, hogy ez alkalommal a díszes ünnepélyre és tánczvizgalomra minél számosabban megjelenni méltóztassanak. Azon tisztelt egyéneket pedig, kik tévedésből vagy feledékenységéből, mi könnyen megcsúszhat, ily báli meghívókat nem kaptak volna, arra kérem, miszerint megjelenési szándékukat szíveskedjenek velem előre tudatni, hogy becses neveiket előjegyezhessem, s illő elszállásolásukról a városi hatóság gondoskodhassék. Kiskun-Félegyházán, 1872. okt. 2. *Molnár László*, ünnepély rendező.

— **Honvéd-zászlószentelési program.**
A Kiskun-Félegyházán állomásozó pest-solti 2-ik honvéd-zászlóalj zászlószentelése f. október 20-án a következő rendben fog megtartatni: A zászló-
anyagt gr. Károlyi Edéné ő nméltóságát és Haynald Lajos érsek úr ő nméltóságát, ki a zászlót fogja fölszentelni, okt. 19-én este a vonat megérkezte-

kor a honvédség és városi küldöttség fogadja, mely után a magas vendégek a sokaság kíséretében bevonulásukat tartják az égő laupion-zrek közt. Ugyanekkor este a magas vendégek fáklyás zenével tiszteltetnek meg, és serenáddal a félegyházi dárda által. 20-án korán reggel mozsárlövések jelzik az ünnepély napját, s a tulajdonképi ünnepély d. e. 10 órakor, az érsek úr ő nméltósága által fényes segédlet mellett mondandó szt. misével veszi kezdetét. Ezt megelőzőleg a zászlóanyagt szállásáról a templomba kísérendi 60 koszorúlánny, kiket honvédtisztek vezetnek karon, s a templomban a számukra kijelölendő helyet elfoglalják. Mise végeztével az érsek a zászlót szentelendi föl, mit a szokásos szegbeverések követnek. Ennek végeztével a templom előtti szabad térre vonul ki a tömeg, hol Haynald Lajos ő nméltósága szt. beszédet tart, mit a honvédség főleskúvása fog követni. Ezután Pásztor Ferencz szavalja el egy ez alkalomra irt diszkölteményt, melynek végeztével azon rendben, melyben a templomba vonultak, a koszorúlánnyok visszakísérik a zászlóanyagt szállására, a honvédség pedig diszvonulást tart. Délután egy órakor a zászlóanyaga által adandó díszebéd kezdő-

dik a városház díszes termében. Mint elismerésre méltó tényt fölemlítjük, hogy a zászlóalj legénységét ugyanez alkalommal gr. Károlyi Sándor úr ő méltósága megvendégelendi. Este pedig ugyancsak a városháza termében fényes tánczvizgalom fog tartatni, melynek tiszta jövedelme közczélra fordittatik.

Felelős szerkesztő: **Dr. Dékány Ráfael.**

Hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék s az ennek területén levő kir. járásbiróságok szükségleteinek (irodai szerek, nyomtatványok, tüzi-fa) biztosítása céljából a vállalkozni kívánók ajánlatainak a kir. törvényszék elnökéhez benyújtására 1872. évi okt. hó 15-dike tüzetett ki záros határidőül; f. hó 10-én d. e. 9 órakor pedig a világitási anyagok s a víz-hordás biztosítására a kir. törvényszék helyiségén árlejtés fog tartatni.

H I R D E T É S E K.

H i r d e t m é n y.

A szabadkai, kecskeméti, szegedi, pécsi és zombori cs. k. katonai kórházakban a betegek és melléjük rendelt egyének ételmezése 1873-dik évi Januárius 1-től Deczember végeig terjedő idő tartamra, esetlegesen több évre is, írásbeli lepecsételt ajánlatokkal nyilvános pályázat útján minden szóbeli árverezés kizárásával akár a kórházi étkek készítésének bérbeadása által (kocsmailagi ételmezése a betegeknek és a melléjük rendelt legénységnek), akár pedig az ételmi szerek és italok szállítása által fog biztosittatni.

Folyó évi Október hó 5-től kezdve a közelebbi szerződési feltételek az említett kórházaknál és a budai katonai felügyelőségénél (Militär Intendanz) megtekinthetők.

A bélyeggel, bánatpénzzel és szilárdtsági bizonyítvánnyal ellátott bepecsételt ajánlati levelek legkésőbb 1872-ik évi Október 18-án déli 12 óráig közvetlen a budai katonai felügyelőségénél (várban, színház-útca, 208. sz. a.) átadandók, vagy pedig az említett időpontig postán oda átküldendők.

Budán, 1872. September 18-án.

A cs. k. felügyelőségtől.

Árlejtési hirdetmény.

A kecskeméti kir. ügyészség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kecskeméti kir. törvényszéki börtönben letartóztatott törvényszéki és helybeni kir. járásbirósági, valamint a félegyházi, kun-szent-miklósi, nagy-körösi és czeglédi kir. járásbirósági fogházakban letartóztatott rabok ételmezésének a jövő 1873-ik évre bérbeadása iránt a zárt ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árlejtés f. 1872. évi november hó 14-én (tizennegyedikén) délelőtti 9 órakor e kir. ügyészség helyiségében fog megtartatni és pedig a kecskeméti kir. törvényszéki és valamennyi kir. járásbirósági rabok ételmezése iránt együttesen.

Felhivatnak ennélfogva a vállalkozni szándékozók, hogy a kellő bélyeggel s 600 frt. bánatpénzzel; nemkülönben a jelen kir. ügyészség által személyesen nem ismertek illetőségi községük által előéletük s vagyonuk iránt kiállított bizonyítvánnyal ellátott, a levélborítékon „ajánlat a kir. törvényszéki és járásbirósági rabéltelmezés iránt“ megjelölt zárt ajánlataikat a fent kitett napig ezen hivatalhoz annál bizonyosabban beküldjék, mert azontúl zárt ajánlatok már el nem fogadtatnak.

Azon vállalkozók pedig, kik személyesen, vagy kellőleg igazolt meghatalmazottjuk által a fent kitett időben és helyen a nyilvános árlejtésben résztvenni kívánnak, tartoznak a fentebb meghatározott bánatpénzt és községi bizonyítványt az árlejtés kezdetével az azt vezető kir. ügyész kezébe letenni.

A vállalati, illetőleg szerződési feltételek alolirotnál, vagy a helybeli kir. fogházfelügyelőnél a hivatalos órák alatt mindig betekintheők.

Az árlejtésre jelentkezni ohajtók azonban előre is vegyék tudomásul, hogy a vállalkozó részére járó összeg havonként utólagosan, a rabtartási atalány kezelője által, az igazságügyministeri számvevőség helyesbitési jogának fentartása mellett, bélyeges nyugtára fog kifizettetni; s az esetben, ha a vállalkozó a szerződésben elvállalt kötelezettségét nem pontosan, nem a szerződés határozatai szerint teljesitené: a kir. ügyésznek joga leendő a szerződést azonnal megszüntetni s az ételmezést akár magánalku, akár árlejtés útján, saját belátása szerint azonnal másnak átadni, mely esetben a vállalkozó az általa letett biztosíték elvesztésén felül, az államnak mindazon kárt köteles lesz megtéríteni, mely ebből a kincstárra hárul, továbbá a bélyegét és a közvetlen illetéket a vállalkozó tartozik fizetni, s hogy a netán a felmerülő peres kérdések elintézésére törvényszék székhelyén létező járásbiróság s amennyiben a pernek hatáskörét felülmúlja, a kecskeméti kir. törvényszék lesz illetékes.

Kecskemét, 1872. September 28.án.

Madarassy László, kir. ügyész.

Az Oppolezer tanár, rector magnif. és a cs. kir. bécsi klinik tanár bizonyítványa szerint:
a dr. J. G. POPP cs. kir. udvari fogorvos Bécsben, belváros, Bognergasse, Nr. 2.

ANATHERIN-SZÁJVIZE

a legalkalmasb szer

a fogak conserválására;

s ezért az úgy Oppolezer, mint számos más orvosok által gyakran rendelvényeztetik

a fog- és szájbakok ellen.

Ára: 1 frt. 40 kr. egy üveggel.

Növényzeti fogpor: a fogakat akként tisztítja, hogy az által nemcsak az alkalmatlan borkó eltávolittatik a fogról, hanem a fog fénye, fehérség és tisztaság tekintetéből még erősbödik. — 1 skatulya ára: 63 kr. o. é.

Kaphatók: *Kecskeméten:* Milhoffer J. gyógyszerésznél; *Nagy-Körösi:* Crazler, Missary F. és Rudy gyógyszerészeknél; *Czegléden:* Persay A. gyógyszerésznél; *Szolnokon:* Horanszky A., Scheftsik J. gyógyszerészeknél; *Csongrádon:* Jesezenszky gyógyszerésznél; *Félegyházán:* Hoffer A. gyógy-nél; *Kis-Körösi:* Gubás gyógyszerésznél; *Szabadszállásán:* Rosnyay M. gyógyszerésznél; *Kun-Szent-Márton:* Farnek gyógyszerésznél.

Hirdetés.

Egy jó családból származott fiú fölvetetik tanonczul Gyenes Sándor vas- és fűszerkereskedésében.

Bővebben értekezhetni az említett üzletben. 1-3

Két tanoncz kerestetik és négy segéd!

Alolirott iparüzletébe **két tanoncz**, 12—13 éves, bármely időben fölvetetik.

Kapnak teljes ellátást és illő ruházatot, fölszabadulásukkor pedig egy-egy tisztességes öltözetet kapnak.

Hasonlókép alkalmazást nyerhet azonnal **négy segéd**, akár darabszámra, akár pedig nap- vagy hétszámra vállalnak is munkát.

Az ajánlkozók forduljanak hozzám értekezés végett.

Kecskemét, 1872. október hóban.

1-3

Csolnok Ferencz,
szabó-mester.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint esődbiróságnak f. évi 939. szám alatt kelt végzésével vagyonbukott Konrad Gyula helybeli fűszerkereskedő esődtömegéhez tartozó árúczikkek egyrészére a nyilvános árverés elrendeltetvén, erről a venni szándékozók azzal értesittetnek: miszerint az árverés a piacon levő üzleti helyiségben folyó október hó 9. és következő napjain, reggeli 9 órakor kezdve fog megtartatni.

Kecskemét, október hó 3-án, 1872.

1-1

Csillag Antal,
ideiglenes tömeggondnok.

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1872.